

VINBONDEN

ORGAN FOR ÅS VINKLUBB
NR.3/2010 (108) - 16. ÅRGANG

VIN FRA DET TIDLIGERE JUGOSLAVIA - LITT OM NESTE MØTE:

Etter krig og uro i 1990-årene er landene i vest-Balkan i ferd med å gjenoppta og videreutvikle vinproduksjonen. Slovenia innenfor EU, og Kroatia med inngangsbilletten klar er begge på offensiven med større produksjonsenheter og håp om økt eksport. I Bosnia har de ca. 30 aktive produsentene ambisjoner om å gjenopprette og øke produksjonsarealet.

De gamle grekere lovpriste vinen fra sine kolonier langs Adriaterhavets kyst. Før 1990-årenes uro sto jugoslavisk vin i Vinmonopolets hyller. Nå er utvalget der ikke mye å rope hjem om. Systembolaget er litt flinkere. Så - for å lære vinene fra Balkan å kjenne, reis dit! Klart og varmt vann og vakre sanger får du på kjøpet. Før turen inviterer jeg til en liten smaksreise med vinopplevelser og vinkunnskap fra mine 12 års "nærkontakt" med området.

Bli med til Kroatia, til vakre Dalmatia, der de gamle druesortene har vært dyrket siden gresk kolonitid. Kom med til halvøya Peljesac, hjemmet til den urgamle druesorten plavac (plava=blå), muligens i slekt med cabernet sauvignon. Bli med til øyene i Dalmatia der du finner gamle, lokale varianter av druer og viner. På øya Hvar produseres bogdanusa, drnekusa og prc, på Korcula de hvite "turist-favorittene" posip, marastina og grk, og på Vis hvit vugava (en viognier). I Øst-Slavonia nord-øst i Kroatia var kollektivene på de fruktbare slettene langs elvene Sava og Donau store vinprodusenter. Slettene ble liggende brakk etter krigshandlingene, men nå har nyplantinger fra 1999 begynt å gi avlinger i noen private vingårder rundt byene Erdut og Ilok ved grensen til Serbia.

Bli med til Bosnias sørligste og mest fruktbare provins Herzegovina, og smak hvit zilavka fra fjellsidene over Mostar-slettene – eller rød blatina produsert på slettene eller på flytende øyer i Neretva-deltaet, der druene trives blant sitrus-frukter, fiken og plommer .

Kom til Montenegro, eller Crna Gora (mørke fjell). Det lille fjellandet har en relativt stor vinproduksjon. Hovedproduksjonen er rød vranac, en gammel lokal drue som dyrkes av storprodusenten Plantaze i hellingene mellom innsjøen Skader og Adriaterhavet,

Til slutt en snartur til Slovenia, der 40.000 vinprodusenter dyrker mange av de samme druesortene som nabolandene Italia, Ungarn, Østerrike og Kroatia, som de også er stilmessig påvirket av. 75% av produksjonen er hvitviner, men rød reforsk dyrkes i nordvest nær landets lille stripe Adriaterhavskyst. Der dyrkes også hvit rebula (ribolla, robola). Landets beste vinområde er Podavrje-området nær byen Maribor, der kan du ta vinvegen mellom de små byene Ljutomer og Jeruzalem!

Litt "etikette": Suho: tørr. Polsuho: halvtørr. Polsladko: halvsøt. Sladko: søt. Bjelo Vino = hvitvin. Crveno vino og crno vino = rødvin. Klassifikasjon: Stolno vino: bordvin. Kvalitetno vino: kvalitetsvin. Vhrunsko vino: høykvalitet. Barrique: toppkvalitet, lagret minst et år på trefat. Kakovostno: geografisk område og område-druer.

Hilsen Signe Skare

NESTE MØTE:

BIOTEKNOLOGIBYGGET, Universitetet for miljø og biovitenskap
Torsdag 7. oktober klokken 19.30

VIN FRA DET TIDLIGERE JUGOSLAVIA

På Balkan avhenger svarene på hvor virkelig kvalitetsvin produseres, om den du snakker med er fra Kroatia, Montenegro, Slovenia eller Herzegovina i Bosnia. Kom på vinkveld, smak og gjør deg opp din mening . Vel møtt – Dobro dosli!

Påmeldingsfrist 18.september 2010. Møteavgift kr 150,- pr. person.
Ta med glass!

Hei og vel overstått sommer!

Det kjennes nesten synd å si akkurat det mens kalenderen ennå viser august (som jo vitterlig er en såkalt sommermåned), men når gradestokken kryper ned mot 10-tallet selv på dagen frister verken badeliv eller hvitvin på terrassen. Vi satset på ferie på hjemlige breddegrader dette året, og det var jo ikke akkurat det lureste vi har gjort. Vi måtte til slutt i ren desperasjon hive oss i bilen og kjøre over grensa til Sverige hvor vi akkurat fikk med oss site rest av hetebølgen de hadde der borte. Og akkurat som det har blitt lite med bading og late dager på terrassen, så kan jeg vel knapt huske en sommer der jeg har drukket mindre vin enn i år. Jeg finner nesten alltid en sommervin, en type vin eller et område som blir akkurat den sommerens favoritt. Jeg hadde en tanke om at dette kanskje kunne bli en rieslingsommer, jeg blir mer og mer glad i den druen, men inspirasjonen uteble sammen med varmen. Vi får håpe på en strålende høst i stedet, med sopp og vilt på menyen og gjerne en pinot noir i glasset. Det er balsam for sjelen det også!

Til slutt en liten oppfordring til de av dere som sender inn bidrag. Jeg sitter dessverre fortsatt på en steinalderversjon av layoutprogramet. Dette er jo årsaken til at vinkryssordene nå glimrer med sitt fravær. Men det er også slik at det arbeidet dere så prisverdig gjør med skrifttyper, rammer, understrekinger og så videre ikke blir med over fra Word. Jeg må fjerne absolutt all formattering av teksten før jeg kan ta det over i mitt program, og det blir i praksis ikke mulig å rekonstruere det slik dere hadde tenkt dere det. Dersom jeg får tak i en nyere versjon skal jeg gi beskjed; da er det bare å bruke fantasien og så skal jeg nok få resultatet inn i Bonden!

Red.

VINBONDEN - ORGAN FOR ÅS VINKLUBB

Redaktør: Ivar Berge, ivarber@online.no
Midlertidig trykkeriansvarlig: Linda Hjeljord

ÅS VINKLUBB - Postboks 179, 1431 Ås, Postgiro 0530 50 45588

Styret:

Leder: Wenche Røste Martinsen, 64941939, wrmartin@online.no
Nestleder: Arne Tronsmo, 64942947, arne.tronsmo@umb.no
Kasserer: Linda Hjeljord, 64941646, linda.hjeljord@umb.no
Sekretær: Dag Guttormsen, 64941743, dag.guttormsen@umb.no
Styremedlem/materialforvalter: Rolf Arnt Olsen, 64941837, rolf.olsen@umb.no

www.aasvinklubb.net

Webmaster: Roger Borge, 64943533, webmaster@aasvinklubb.net

Å bestille vin, men...

Med 100 medlemmer er Ås vinklubb en trofast og ivrig bestiller av vin på Ski. Vi får god hjelp og god service av mange dyktige ansatte MEN i det siste har vi fått enkelte leveranser som avviker ganske sterkt fra vår bestilling både når det gjelder årgang og varenummer.

Dette opplevde for eksempel Linda – som la det frem som en liten kriminalgåte på årsmøtet, og dette opplevde til fulle Arne på møtet med viner fra Jura. Dette var et svært godt planlagt møte, og plutselig dukket det opp både andre årganger og ikke minst: en helt annen vin!!!

Vi har trodd at det naturlige sisteleddet for kunden i Vinmonopolets verdikjede, altså her Vinmonopolet på Ski, sjekket at leveransen var korrekt. Noe undrende ble vi da de forklarte at dette er distributørens ansvar. **For ordens skyld vil jeg understreke** at når vi har bedt spesielt om tilbakemelding på om varene vi har bestilt har vært i henhold til ønskene våre, har Ski fulgt opp med telefon og mail, men er det ikke i Vinmonopolets interesse at dette er en rutine for den enkelte butikk?

Ås vinklubbs kontakt er Ski Vinmonopol – ikke de forskjellige distributørene. Som kunde svekkes mitt inntrykk av Vinmonopolet – grossist og produsent blir også skadelidende fordi vi ikke kan stole på distributøren som i enkelte tilfeller fritt og freidig sjonglerer med årganger og erstatninger.

I en vinklubb, når et selskap er planlagt og viner valgt for å understreke ingredienser og smaker, når vi har bestilt denne ene godbiten vi har gledet oss til – og plutselig står der med noe annet: Da blir vi skuffet. Selvfølgelig har vi som kunde også ansvar for å sjekke, men allikevel ...

Som en mulighet til forbedring sendte vi disse tankene til Halvor Bing Lorentzen, leder for kommunikasjonsavdelingen i Vinmonopolet. Og svaret kom etter få minutter.

Takk for mottatt mail med ønske om forbedringer.

Selvfølgelig er det vårt ansvar at det er rett vare som ankommer dere som kunde.

Dette gjelder spesielt i forhold til produkt som er bestilt.

Når det gjelder årganger har vi en utfordring i at årgangene raskt blir solgt ut, og at vi ikke får rett informasjon fra leverandør på når dette skjer. Vi legger om hele IT-systemet vårt i disse dager, og med det nye blir også mulighetene for årgangsstyring bedre, slik at hver årgang på sikt får sitt eget varenummer. Dette vil hjelpe på situasjonen du beskriver.

Så da så! Vi fortsetter å bestille, men nå legger vi inn et fast kontrollpunkt som rutine ved **hver eneste** bestilling heretter: Kan dere gi meg tilbakemelding om dere får tak i vinene? Og når de er kommet, er leveransen i samsvar med bestillingen?

Men du verden så mange varenumre vi må forholde oss til i fremtiden – akk, er alle forbedringer av det gode spør nå jeg...

Wenche

Hvem skal man tro på?

av Birger Formo

Nylig leste vi Anita Hectors mail om forholdene innen styret i Norske Vinklubbets Forbund (NVkF), hvor hun bl.a. påstår at innbetalt kontigent fra klubbene brukes til private fester for styremedlemmene med koner. Nå har vi – i siste nummer av Bulletin (nr. 2/2010) – lest forbundspresident Jan Fredrik Tvetens fremstilling av den samme konflikten. Han uttrykker beklagelse over at styret ”dessverre måtte gå til det skritt å be vår kasserer gjennom siste år og styremedlem gjennom de siste to om å trekke seg på grunn av rot med sammenblanding av egne og forbundets interesser”. Vi oppfatter dette som gjensidige beskyldninger om økonomiske misligheter og misbruk av forbundets (les: medlemmenes) midler.

I den offisielle protokoll fra NVkF's årsmøte 6. mars 2010 i Kristiansund heter det følgende: ”Presidenten rettet en takk til kasserer og registerfører for hennes innsats i styret de siste to årene (...) Anita fikk overrakt en symbolsk gave for innsatsen for forbundet.”

Henger dette sammen? Hva skal man tro på? President Tveten eller årsmøtereførent Gahre? Forbundet – eller Anita Hector?

Jeg kjenner ikke Anita Hector, men – beklager å måtte si det – tror mer på henne enn på styret i NVkF. På meg virker NVkF-styremedlemmene som en gjeng selvhøytidelige snobber som har liten sans for folk med avvikende meninger. Det er ikke slik et styre skal fungere. Skal landets vinklubber ha noen nytte av forbundet bør disse styremedlemmene skiftes ut, alle som en. Nyttan idag er, etter min mening, meget begrenset om i det hele tatt tilstedeværende.

Som en irrelevant sluttbetraktning kan tilføyes at Anita Hector iallfall kunne norsk. Det kan man ikke si om Jan Fredrik Tveten og Bulletins ”redaktør” Sten V. Holt. Deres skriblerier er så ubehjelpelige at de burde vært unndratt offentlighet.

Nyplanting av vinstokker i Dalmatia - foto: Signe Skare